

12. Thrupp M., Willmott R. (2003). Educational Management In Managerialist Times. London : Open University Press. 256 p. [in English].
13. Title 34 Education (2018). Electronic Code of Federal Regulations – Retrieved from : https://www.ecfr.gov/cgi-bin/text-idx?SID=a8c6d29336a78365abcea9ba1c8e845c&mc=true&tpl=/ecfrbrowse/Title34/34tab_02.tpl (last accessed: 31.01.2019) [in English].

Горпинич Т. И. Традиции управления системой медицинского образования в США

В статье обоснована необходимость изучения опыта США в организации медицинского образования как страны, которая одной из первых в мире заявила о своей нацеленности на повышение качества и эффективности системы высшего образования. Доказано, что управление – это процесс, в ходе которого формируется институциональная и государственная политика в отношении высшего образования. Анализ литературы, связанной с управлением образованием, дал возможность распределить ее на три направления в зависимости от понимания этого процесса: первый – управление процессом образования (у некоторых авторов – обучением, воспитанием или формированием личности); второй – управление образовательными организациями; третье направление – управление системами (программами, проектами) образования. Проанализированы основные инструменты обеспечения эффективности управления высшим образованием. Выделены главные особенности управления медицинским образованием в США.

Ключевые слова: управление, высшее образование, медицинское образование, качество образования, США, Конституция США, децентрализованность, интегративность, автономия.

Horpynich T. I. Traditions of the management of the system of medical education in the USA

The given article substantiates the need to study experience of the USA in organization of medical education as a country that was one of the first in the world to declare its focus on improving the quality and efficiency of higher education system. It has been proved that management is a process in which institutional and state policy is formed in relation to higher education. Analysis of the literature related to the management of education, made it possible to divide it into three directions, depending on the understanding of this process: the first direction implies the management of the educational process (in some authors – training, education, or personality formation); the second – the management of educational organizations; the third direction – the management of systems (programs, projects) of education. The main tools for ensuring the efficiency of management of higher education have been analyzed. The main features of medical education management in the USA have been singled out.

Key words: management, higher education, medical education, quality of education, USA, Constitution of the USA, decentralization, integrity, autonomy.

УДК 811.161.2'243'373

Гроховська Т. В.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РИТОРИЧНОЇ ЛЕКСИКИ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

У статті розглянуто особливості вивчення української риторичної термінології на заняттях з української мови як іноземної. Запропоновано прийоми семантизації терміноодиниць. Проаналізовано розряди українських риторичних термінів, які стосуються логічних, лінгвістичних та психологічних законів словесного оформлення думки, майстерності проголошення усного слова на заняттях з української мови як іноземної.

Описані загальні тематичні розряди риторичних термінів, що входять до складу риторичної терміносистеми. Висвітлено прийом семантизації, який використовують на всіх етапах вивчення української мови як іноземної, зазначивши, що цей прийом найбільш ефективний на початковому етапі навчання української мови як іноземної. Визначено, що ефективним прийомом семантизації фахової лексики може бути переклад лексичної одиниці рідною мовою іноземця, причому тлумачення семантики терміна українською мовою доречно на основному та завершальному етапах вивчення мови.

Ключові слова: риторичні терміни, тематичний розряд, семантизація, терміносистема.

З огляду на поглиблення міжнародних зв'язків, збільшення кількості у вишах України іноземних студентів зросла потреба у розробленні методики викладання риторичної лексики в іншомовній аудиторії. Риторика як наука про ораторське мистецтво формувалася впродовж багатьох століть і частково змінювала предмет свого дослідження. Сучасна інтерпретація риторики включає до предмета її дослідження різні аспекти системної мисленнево-мовленнєвої діяльності і визначає риторіку як комплексну науку, яка перебуває на стику багатьох інших дисциплін (філософії, логіки, психології, літературознавства, лінгвістики, етики, сценічної майстерності). Тому для риторичної термінології характерна інтерференція термінів із багатьох суміжних галузей знання. Термінологічні одиниці, які внесені до сучасної риторики з інших наук, проходять спеціалізацію в субмові теорії ораторського мистецтва, змінюючи своє місце в системі, зв'язки з іншими поняттями, дефініції.

Отож, мета нашої статті – дослідити українські риторичні терміни (далі – УРТ), які стосуються логічних законів формування думки; лінгвістичних законів словесного оформлення думки; психологічних аспектів

мовного спілкування; майстерності проголошення усного слова на заняттях з української мови як іноземної (далі – УМІ).

На нашу думку, ознайомлювати студентів-іноземців з УРТ потрібно на всіх етапах вивчення української мови, адже це допомагає чужоземцям глибше проникнути в понятійне поле терміноодиноць, усвідомити їхні системні зв'язки, знайти відповідники в інших мовах, зокрема рідній, навчитись грамотно висловлюватися.

У науковій літературі нині є велика кількість дефініцій терміна. Для такого багатоаспектного поняття неможливо сформулювати єдину повну дефініцію, а мають існувати, як справедливо зазначають автори підручника “Терминоведческие проблемы редактирования”, “лінгвістичні, логічні, наукознавчі тощо визначення поняття “термін” [7, с. 19]. Однак і в лінгвістиці наявні різні підходи до вивчення термінології.

В основу визначення поняття “термін” у працях більшості мовознавців покладено думку, що терміни – це слова, які вживаються у спеціальних сферах людської діяльності певними групами людей [13, с. 11]. В інших аспектах лінгвістичні дефініції терміна переважно відрізняються. Наприклад, А. Герд, Б. Головін [3, с. 101; 4, с. 49] у визначенні терміна одночасно задають його лінгвістичну структуру (“слово або словосполучення”). В. Даниленко зазначає, що термін мусить мати дефініцію [5, с. 8]. М. Марусенко вбачає особливість терміна у його обов'язковій віднесеності до спеціального тексту. Галузеві термінології в курсі УМІ ставали предметом дослідження О. Андрес (спортивна термінологія), О. Кровицької (історична лексика), З. Куньч (науково-технічна термінологія), П. Луня (термінологія конституційного права), І. Процик (релігійна лексика), Н. Яніцької (соматична лексика).

У наукових статтях мовознавців семантику окремих термінів описано в контексті вирішення лінгводидактичних проблем. Наприклад, А. Бронська уклала реєстр термінів із методики викладання української мови як іноземної, якими має володіти будь-який викладач УМІ, щоб бути підготовленим до виконання професійної діяльності. Термінологічний мінімум, який виділила авторка, містить 643 терміноодиноці [2, с. 208].

У дослідженні ми будемо користуватися таким робочим визначенням риторичного терміна: *риторичний термін* (або *термін ораторського мистецтва*) – це слово або словосполучення, співвіднесене з риторичним поняттям, яке функціонує в риторичній терміносистемі і виконує номінативну або дефінітивну функції та вимагає дефініції. У складі риторичної терміносистеми виділяють такі найзагальніші тематичні розряди риторичних термінів:

- 1) власне риторичні;
- 2) риторико-логічні;
- 3) риторико-лінгвістичні;
- 4) риторико-психологічні;
- 5) риторико-театральні;
- 6) риторико-філософські;
- 7) риторико-етичні;
- 8) риторико-літературознавчі;
- 9) риторико-юридичні.

Власне риторичні терміни стосуються проблем жанрово-стильової класифікації красномовства, питань підготовки промови та її структури. Тут розрізняють такі види красномовства: монологічне, соціально-побутове, академічне, судове, військове, лекційно-пропагандистське, торгове, дипломатичне, церковно-богословське. Так, залежно від міри підкованості оратора до виступу виділяють *підготований монолог* та *імпровізацію*; залежно від функціональних особливостей промови виділяють *світську промову* (політичну, судову, святкову, прощальну, поминальну, вітальну) і *духовну промову* (проповідь). Як правило, кожна промова передбачає наявність трьох найважливіших частин: *вступ, основна частина, висновки*.

Тематичний розряд *риторико-логічних термінів* стосується вербального мислення і тих законів, які забезпечують ефективність цього виду мислення, а також прагматичного аспекту процесу аргументації і насамперед такої функції цього процесу, як переконання. Аналізований розряд термінів поділяють на такі тематичні групи: *загальні поняття логіки* (закон тотожності, закон достатньої підстави, закон виключеного третього) з відповідними термінами, що називають поняття, відображені у цих законах; а також назви таких загально логічних понять: *аксіома, апорія, теорема, постулат, поняття, метод, контраст, аспект*.

Риторико-лінгвістичні терміни охоплюють різні аспекти звукової організації публічного мовлення (*артикуляція, акцентуація, позиційні особливості звуків, орфоенія, фізіологія мовлення*); номінації понять *структура слова, граматичні категорії, частини мови, словосполучення, речення, текст*.

Риторико-психологічні терміни поєднують у собі термінологічні одиниці, що стосуються емоційно-чуттєвої сфери життєдіяльності людини, яка активно впливає на вербальне мислення і від якої залежить ефективність ораторської діяльності. Це назви почуттів та емоцій, які характеризують найрізноманітніші реакції слухача на виступ оратора: *ажіотаж, агресивність, антипатія, апатія, відчай, віра, втіха, гнів, гордість, екстаз, радість, розуміння, скептицизм* тощо. До цієї групи також прийнято зараховувати назви почуттів та психологічних рис самого оратора: *комунікабельність, людяність, наполегливість, натхнення, геніальність, зосередженість, товарицькість, екстраверт, інтроверт* тощо.

Риторико-театральні терміни охоплюють дві тематичні групи: методи вимови (*мітинговий метод, публічний, розмовний, декламаційний*) та зовнішній вигляд оратора (*міміка, усмішка, жести, хода*).

Тематичний розряд *риторико-філософських термінів* включає номінації понять, що стосуються об'єктивного світу (*система, структура, об'єктивна істина, неправда, тотожність, гармонія, дисгармонія, нейтралітет, новаторство*) та людини (*уява, уявлення, сприйняття, враження, воля, відчуття, галюцинація, упередження, світогляд, фантазія, оптимізм*).

Риторико-етичні терміни об'єднують номінації, які визначають поведінку суб'єкта, особливо мовленнєву, та, умови, які впливають на її результативність. Серед термінів цього розряду виділяють загальноетичні терміни (*етикет, мораль, звичай*) та терміни, що стосуються манер поведінки (*звичка, навичка, мотив поведінки*).

Риторико-літературні терміни охоплюють назви понять, що стосуються малих літературних форм, які можуть бути включені до тексту промови з метою зацікавлення слухачів (*автобіографія, анекдот, авторський відступ – ліричний, філософсько-публіцистичний, історичний, портрет, притча, ремарка*).

До *риторико-юридичних термінів* належать такі поняття, що стосуються правових особливостей судового красномовства: *адвокат (захисник), прокурор (обвинувач), відповідач, обвинувачений, апеляція, захисна промова, суд, судові дебати, юстиція* тощо.

У практиці навчання мови як іноземної найчастіше використовують комплекс прийомів, зважаючи на основні лінгводидактичні вимоги до семантизації нових лексичних одиниць, а саме: науковість, ефективність прийомів семантизації в певній ситуації та функціональність. Для засвоєння спеціальної термінології іноземними студентами потрібно урізноманітнювати способи семантизації, зважати на рівень знань української мови, етап навчання та склад слухачів. Невідомі чужоземним студентам терміни краще подавати разом з дефініцією та пояснювати лексичне значення слів.

Семантизаційний прийом, який використовують на всіх етапах вивчення української мови як іноземної, – це вказівка на словотвірну цінність слова. На основі словотвірного ланцюжка можна продемонструвати процес включення семантики твірного слова в похідне і, виявивши різницю у їхній словотвірній структурі, спробувати з'ясувати специфіку лексичного значення: *текст-текстологія-текстологічний; реалізм-реаліст-реалістичний*. Ефективним прийомом семантизації фахової лексики може бути переклад лексичної одиниці. У лінгводидактиці поширена точка зору, що переклад необхідний там, неможливі інші прийоми семантизації [5, с. 3]. Цей прийом найбільш ефективний для початкового етапу навчання УМІ. Перекладають здебільшого рідною мовою іноземця або використовують мову-посередник. Прямий переклад може бути допоміжним у навчанні іноземних студентів риторичних термінів.

Найпоширенішим прийомом семантизації є тлумачення значення. Залежно від етапу навчання використовують рідну мову іноземця, мову-посередник або українську мову як іноземну. Тлумачення семантики терміна українською мовою доречно на основному та завершальному етапах напр.: *гіпотеза* – “наукове положення, висновок, що пояснює певні явища дійсності на основі припущення; будь-яке припущення, здогад” [1, с. 73].

Процес термінотворення – це такий різновид словотвірної процедури, який відрізняється від звичайного словотвору переважанням певних компонентів і композиційних моделей. Вдало створений компонент термінологічної системи стає зразком для створення інших компонентів цієї системи, суть яких відповідає суті взірцевого поняття. Тому у терміносистемі з'являються ряди номінацій, створених за єдиною структурною моделлю. Серед риторичних термінів-дериватів виділяють два типи структурних моделей: префіксальний і суфіксальний.

Найпоширенішим в українській риторичній термінології є суфіксальний тип структурних моделей, який використовує як питомі, так і запозичені суфікси.

Так, моделі типу *основа дієслова + -анн(я); основа дієслова + -енн(я); основа дієслова + -інн(я); основа дієслова + -нн(я)* продуктивні для віддієслівних дериватів із загальним значенням опрідметненої дії, процесу та утворюються не лише від українських основ, а й від інтернаціональних терміноелементів: *читання, хвилювання, спростування, формулювання, твердження*.

Терміни типу *основа дієслова або іменника + -аці(ї/а); основа дієслова або іменника + -ці(ї/а)* творяться тільки від інтернаціональних основ і називають у терміносистемі риторики здебільшого опрідметнені дії, процеси: *метафоризація, діалогізація, асиміляція, популяризація, рубрикація, мотивація* тощо.

Моделі *основа іменника + -ик(а); основа іменника + -ік(а)* – продуктивні для дериватів із значенням “галузь науки, науковий напрям”: *логістика, лінгвістика, логіка*.

Також однією із найпродуктивніших є модель *основа прикметника + -ість*, адже на її основі побудовано близько 30 % усіх питомих термінів-однослів. Терміни, утворені за допомогою суфікса -ість, мотивуються якісними і відносними прикметниками та виражають властивість певних ознак у предметі. Формант -ість може поєднуватися як із власно мовною основою (*образність, щирість, цікавість, текучість, сполучуваність, швидкість, стислість байдужість, упевненість, доречність, дохідливість*), так і з інтернаціональною твірною основою (*активність, тривалість, емоційність, масовість, лаконічність, дублетність, ефективність, універсальність, оригінальність*).

Окрім названих моделей, для номінації діячів використовуються інтернаціональні моделі на -ист (-іст): *пропагандист, стиліст, стенографіст і -тор: декламатор, оратор, репетитор, ритор, лектор*.

Терміни, побудовані за моделлю *основа відносного прикметника + -изм(-ізм)*, мають значення “риса, властивість”: *патріотизм, максималізм, оптимізм, песимізм, скептицизм, мелодраматизм*. Деякі з таких

утворень співвідносні із назвами осіб на *-ист (-іст)*: *оптимізм-оптиміст, пуризм-пурист*. Однак елемент *-изм (-ізм)* є продуктивним у розряді риторико-лінгвістичних термінів, які означають назви лексичних одиниць обмеженого вживання: *оказіоналізм, арготизм, професіоналізм, архаїзм, неологізм, інтернаціоналізм, жаргонізм, діалектизм* тощо.

Менш продуктивним, зате досить поширеним є терміноелемент *-изм (-азм)* у назвах риторичних фігур: *плеоназм, евфемізм, паралелізм, діалогізм*.

Процес вивчення риторичної термінології ускладнює те, що у повсякденному спілкуванні іноземні студенти не використовують української термінової лексики.

Використана література:

1. Академічний словник української мови : в 11 томах. – Том 2. – 1971. – С. 73.
2. Бронська А. Теоретичні основи методичної підготовки викладачів української та російської мов як іноземних : [монографія]. – Редакція “Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України”. – Київ, 2002. – С. 208.
3. Герд А. Терминология – унификация или стандартизация. // Бюлетень НТИ. – Серия 2. – 1976. – С. 101.
4. Головин Б. Введение в языкознание. – Москва, 1972. – С. 49.
5. Даниленко В. Русская терминология: Опыт лингвистического описания. – Москва, 1977. – С. 8.
6. Дергачева Г. Методика преподавания русского языка как иностранного на начальном этапе обучения. Москва, 1983.
7. Квитко И., Лейчик В., Кабанцев Г. Терминоведческие проблемы редактирования. – Львов, 1976. – С. 19.
8. Куньч З. Українська риторична термінологія: історія і сучасність : [монографія]. – Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”. – Львів, 2006.
9. Куньч З. Риторичний словник. Рідна мова. – Київ, 1997.
10. Панько Т. Українське термінознавство: [підручник]. – Видавництво “Світ”. Львів, 1994.
11. Процик І. Презентація нової лексики в лінгводидактиці для чужоземців. // Теорія і практика викладання української мови : збірник наукових праць. Випуск 2. – Львів, 2007. – С. 24–30.
12. Симоненко Л. Українська наукова термінологія: стан та перспективи розвитку. Українська термінологія : збірник наукових праць. – Випуск IV. – Київ, 2001. – С. 3–8.
13. Суперанская А., Подольская Н., Васильева М. Общая терминология. – Вопросы теории. – Москва, 1989.

References:

1. Akademichnyj slovnyk ukrainskoi movy: v 11tomah. – Tom 2. – 1971. – S. 73.
2. Bronska A. Teoretichni osnovy metodichnoi pidgotovky vkladachiv ukrainskoi ta roslyskoi mov yak inozemnih : [monografija]. – Redaktsija “Byuletenya Vischoji atestatsijnoi komisiji Ukrainy”. – Kyiv, 2002. – S. 208.
3. Gerd A. Terminologiya – unifikatsija ili standartizatsija. // Byuleten NTI. Serija 2. – 1976. – S. 101.
4. Golovin B. Vvedenie v yazykoznanie. – Moskva, 1972. – S. 49.
5. Danilenko V. Russkaya terminologiya: Opyit lingvisticheskogo opisaniya. – Moskva, 1977. – S. 8.
6. Dergacheva G. Metodika prepodavaniya russkogo jazyka kak inostrannogo na nachalnom etape obuchenija. – Moskva, 1983.
7. Kvitko I., Lejchik V., Kabantsev G. Terminovedcheskie problemy redaktirovaniya. – Lvov, 1976. – S.19.
8. Kunch Z. Ukrainska ritorichna terminologija: Istorija i suchasnist’ : [monografija]. – Vidavnistvo Natsionalnoho universitetu “Lvivska politekhnika”. – Lviv, 2006.
9. Kunch Z. Ritorichnij slovnik. Ridna mova. – Kyiv, 1997.
10. Panko T. Ukrainske terminoznavstvo: [pidruchnik]. – Vidavnistvo “Svit”. – Lviv, 1994.
11. Protsik I. Prezentsiia novoyi leksiki v lingvodidaktitsi dlya chuzhozemtsiv. // Teoriya i praktika vkladannya ukrayinskoyi movi: zbirnik naukovih prats. Vipusk 2. – Lviv, 2007. – S. 24–30.
12. Simonenko L. Ukrayinska naukova terminologiya: stan ta perspektivi rozvitku. // Ukrayinska terminologiya : zbirnik naukovih prats. – Vipusk IV. – Kyiv, 2001. – S. 3–8.
13. Superanskaya A., Podolska N., Vasileva M. Obschaya terminologiya. – Voprosyi teorii. – Moskva, 1989.

Гроховская Т. В. Особенности применения украинской риторической лексики на занятиях по украинскому языку как иностранному

В статье рассматриваются особенности изучения украинской риторической терминологии на занятиях по украинскому языку как иностранному. Предлагаются приемы семантизации терминологических единиц. Анализируются разряды украинских риторических терминов, касающихся логических, лингвистических и психологических законов словесного выражения мысли, мастерства усного изложения слова на занятиях по украинскому языку как иностранному. Описаны общие тематические разряды риторических терминов, входящих в состав риторической терминосистемы. Освещены приемы семантизации, которые используют на всех этапах изучения украинского языка как иностранного. Отмечено, что этот прием наиболее эффективен на начальной стадии изучения украинского языка как иностранного. Определено, что эффективным приемом семантизации профессиональной лексики может быть перевод лексической единицы на родной язык иностранца, причем толкование семантики термина на украинском языке уместно на основном и заключительном этапах изучения языка.

Ключевые слова: *риторические термины, тематический разряд, семантизация, терминологическая система.*

Grokhovska T. V. The peculiarities of use of the Ukrainian rhetorical terminology while teaching Ukrainian as a foreign language

The article deals with the features of the study of Ukrainian rhetorical terminology on the classes of Ukrainian as a foreign language. The methods of semantization of terminological units are offered. The categories of Ukrainian historical terms are analyzed, which relate to logical, linguistic and psychological laws of verbal presentation of thought, the skill of speaking on the classes of Ukrainian as a foreign language. The general thematic categories of rhetorical terms making up a part of the rhetori-

cal terminology system are described. The semantic approach used at all stages of teaching Ukrainian as a foreign language is highlighted, noting that this approach is the most effective for the initial stage of teaching Ukrainian as a foreign language. It is determined that the translation of a lexical unit into the foreigner's mother language might be an effective method of semantization of professional vocabulary, moreover, the interpretation of the semantics of the term in Ukrainian is appropriate at the main and final stages of language learning.

Key words: rhetorical terms, thematic category, semantics, terminological system.

УДК 811.111:811.161.2'373

Давиденко А. О.

ОСОБЛИВОСТІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ ЛЮБОВ У ПАРЕМІЯХ НІМЕЦЬКОЇ, АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Ця стаття присвячена вивченню таких питань, як розгляд концепту "любов" на матеріалах англійської, української та німецької мов, властивості концепту, його синонімічне та антонімічне значення, структурація вибудовування певного семіотичного групування концепту за синонімами та антонімами, а також виявлення та встановлення порівняльно-історичних моментів концепту за синонімічним та антонімічним рядом; з'ясування зв'язку концепту із символами інших країн, виявленню лакун, аналіз явища концепту та поняття, розгляд поняттєвого субстрату концепту "любов"; з'ясування ролі тлумачних словників на основі їхнього зіставлення та аналізу концепту "любов", аналіз параміологічного ряду досліджуваних мов, розгляд сучасної когнітивної лінгвістики, її зв'язків з порівняльно-історичним мовознавством; дослідження поняття концепту та концептології як частини сучасної когнітивної лінгвістики; вивчення проблем репрезентації цього концепту з урахуванням концептуальної метафори та фреймового аналізу та дослідження концептуальних картин світу англомовної та україномовної картин світу.

Ключові слова: лінгвістика, семіотика, концепт, паремія, концепція, концептологія, лінгвоконцептологія, репрезентація.

У нашій статті ми зупинимо увагу на різних підходах до аналізу загальних типових концептів, наприклад, "Віра. Надія. Любов" та більш конкретніше на "Любові". Спробуємо показати розвиткові можливості та властивості концептів у частині набуття ними коректних синонімічних та антонімічних значень, кореляцій та змін за порівняльним дослідженням їх використання у різних мовах, а також з можливістю структуризації початку вибудовування певного семіотичного групування концептів за синонімами та антонімами, за функціональними схемами їх мовних циркуляцій у різних країнах. Будемо намагатися найчастіше порівняльно-історичні моменти виявленого групування концептів за синонімами та антонімами зображувати у схемах, за допомогою котрих буде полегшуватися розуміння часу трансформації того чи іншого концепту, а також винаходження зв'язку концептів із символами інших країн, виявлення лакун, утворених, наприклад, з концептів-абревіатур та інше [1].

У сучасному науковому мисленні немає єдиного визначення терміна "концепт". Та це трапляється багато в чому тому, що як складне мовне та культурне явище він тісно пов'язаний з іншими поняттями, які необхідно пояснювати на індивідуальній основі.

Метою цієї статті є визначення взаємозв'язку між терміном і його спорідненими термінами – "термін", "слово", "сене", "образ", "символ" тощо – для кращого розуміння природи самої концепції концепту та її специфіки. Проте вчені часто намагаються їх диференціювати. Концепція є синтезом логічних, гносеологічних і пізнавальних аспектів. Розуміння того ж поняття базується на включенні його уявлень, образів і концепцій [1, с. 143]. Концепт і поняття – терміни певних наук. Термін найчастіше використовується в Росії. "Логіка, філософія і поняття – в математичній логіці. Культурологія в культурології", – зазначав Ю. Степанов [2, с. 4]. "На відміну від концепцій, поняття – це не просто мислення, а саме переживання", "вони є предметом емоцій, симпатій і антипатій, а іноді і натхнення" [2, с. 4]. "Концепція базується на повсякденному досвіді за допомогою методів звичайної формальної логіки. Концепція – засіб наукового аналізу і в межах жорсткіших логічних побудов", – говорить А. Соломоник [10, с. 131–133]. Зміст терміна включає в себе, але не обмежуючись цим, зміст концепту як терміна, він додає всі множинно-конотативні елементи іменника, що виявляється в їх сумісності (Л. Чернейко). Тому поняття є найвищим ступенем абстракції [3; 5]. Концепт – важлива одиниця психічного рівня, властива національним особливостям, – говорить Т. Вільчинська. Термін характеризується у своїх словах універсальністю [7, с. 4]. Ми поділяємо думку С. Маслової про відсутність чіткої межі між концептами та поняттями. За певних умов висловлюються слова [4, с. 9], а також ми вважаємо, що концептами є не всі поняття, а лише найскладніші і найважливіші з них.

Часто уявлення терміна в мові приписується слову [5, с. 28]. Багато вчених брали участь у дослідженні питання взаємозв'язку між концептом і мовою (Л. Грузберг, М. Алефіренко, Н. Мех, С. Воркачов, В. Левицький, М. Скаб та ін).